

V Českých Budějovicích dne 23. 10. 2025

TISKOVÁ ZPRÁVA

Cenu Ivana Dejmal převzal ekolog a právník Svatomír Mlčoch

Nadace Ivana Dejmal pro ochranu přírody udělila letošní Cenu Ivana Dejmal za mimořádný počin při ochraně přírody ekologovi a právníkovi Svatomíru Mlčochovi. Ocenění získal za zásadní podíl na přípravě a prosazení porevolučního zákona o ochraně přírody a krajiny, který od roku 1992 tvoří základní pilíř české legislativy na ochranu přírodního dědictví. Slavnostní předání ceny se uskutečnilo v sobotu 18. října 2025 za účasti zhruba čtyř desítek hostů.

Program slavnosti zahájil Ivan Plicka, který připomněl význam osobnosti Ivana Dejmal a hodnoty, na něž Cena Ivana Dejmal navazuje. Kateřina Dejmalová zdůraznila, že laureát je nejen odborníkem, ale i člověkem s hlubokým morálním přesvědčením o odpovědnosti vůči krajině. Hlavní laudatio přednesl František Pelc, předseda správní rady pořádající nadace, který ocenil Mlčochovu klíčovou roli při formování moderní české ochrany přírody po roce 1989 a jeho schopnost spojit právní odbornost s citlivostí k přírodě a krajině.

„Zákon o ochraně přírody a krajiny, který vznikl krátce po listopadu 1989, byl jedním z nejprogresivnějších ekologických zákonů v Evropě. Dodnes nese stopy tehdejšího nadšení a morální síly, s níž lidé jako Svatomír Mlčoch vnímali odpovědnost za nově nabytou svobodu. I díky němu má Česká republika dodnes pevný právní rámec ochrany přírody. Je dobře, že si takového člověka můžeme připomenout i osobním poděkováním,“ uvedl ve svém projevu František Pelc.

Po předání ceny laureát zasadil strom, který bude připomínat tuto událost a bude označen kamenem s nápisem o udělení Ceny Ivana Dejmal Svatomíru Mlčochovi. Na slavnost navázala komentovaná procházka městem se zaměřením na veřejnou zeleň, která symbolicky připomněla, že i každodenní prostředí kolem nás je součástí širší krajiny, za kterou neseme odpovědnost.

„Jsem velmi poctěn tímto oceněním. Zákon o ochraně přírody a krajiny vznikl v mimořádné době, kdy se obnovovala svoboda a s ní i odpovědnost za naši zemi. Bylo to dílo více lidí, kteří věřili, že právní rámec může být nástrojem pro lepší vztah člověka k přírodě. A tak byl parlamentem i veřejností přijat. Těší mě, že tento zákon stále slouží a naše tehdejší úsilí se vyplatilo,“ uvedl při převzetí ceny Svatomír Mlčoch.

„Cena Ivana Dejmal připomíná osobnosti, které se významně zasloužily o ochranu přírody, krajiny a veřejného prostoru. Zákon, který Svatomír Mlčoch spoluvytvářel, je dodnes základem práce i každodenní praxe ochránců přírody,“ dodal Ivan Plicka.

Cena Ivana Dejmal je čestné uznání udělované jednou za dva roky za mimořádný pozitivní počin v oblasti ochrany přírody, krajiny a prostředí, ve kterém žijeme. Navazuje na odkaz ekologa, urbanisty a bývalého ministra životního prostředí Ivana Dejmal, který celý svůj život zasvětil snaze o harmonické soužití člověka a krajiny.

Předchozí laureáti Ceny Ivana Dejmal:

- 2009 - novinář Čestmír Klos, který byl nominován za své celoživotní dílo v propagaci tématu krajiny a šíření myšlenek zlepšujících věci veřejné.
- 2011 - Vladimír Buřt, místostarosta města Horní Jiřetín a neúnavný odpůrce prolomení limitů těžby v Podkrušnohoří.
- 2013 - Dagmar Kjučuková, místostarostka šumavské obce Zdíkov, vůdčí duch Okrašlovacího spolku Zdíkovska, jenž se kromě péče o Zdíkov a šumavskou přírodu a krajinu věnuje i ochrannářským aktivitám.

- 2015 - Martin Říha, architekt a urbanista, který je příkladem korektního, o odbornost se opírajícího profesionála, působícího ve veřejné správě, usilujícího o nalezení řešení, splňujících kritéria udržitelného rozvoje území.
- 2017 - Miloslav Nevrlý, který je znám nejen jako vynikající přírodovědec, ale také jako vlastivědný badatel a excelentní popularizátor přírody a historie Jizerských hor.
- 2019 - Lubor Křížek, arborista a ornitolog cenu obdržel za svou dlouhodobou a příkladnou činnost v oblasti nakládání s vodou v krajině.
- 2021 - Petr Orel, vedoucí záchranné stanice v Bartošovicích, který stojí za projektem návratu orla skalního do České republiky.
- 2023 - Anežka Bartošová, biologka a přírodovědkyně za ochranu lužních lesů, místní krajiny a připravovanou chráněnou krajinnou oblast Soutok.
- 2025 - Svatomír Mlčoch, ekolog a právník za přípravu a prosazení porevolučního zákona o ochraně přírody a krajiny, který je v hlavních principech platný dodnes.

Více informací: Ondřej Petrovský, ředitel Nadace Ivana Dejmalu pro ochranu přírody
tel.: 605 701 503 e-mail: petrovsky@nadaceivanadejmala.cz
www.nadaceivanadejmala.cz